

EXÉCUTIFS — EXECUTIEVEN

VLAAMSE GEMEENSCHAP
MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

27 MAART 1985. — Omzendbrief betreffende de spoedprocedure voor de subsidiëring van werken aan beschermde monumenten

Mijnheer de Gouverneur,

1. Aanvraag en overleg

Om verval van sommige beschermde monumenten tegen te gaan, wordt sedert enkele jaren een procedure toegepast die het administratief mogelijk maakt sneller in te grijpen wanneer dringende instandhoudingswerken en herstellingen moeten worden uitgevoerd.

De dringende werken worden in de eerste plaats beschouwd als een maatregel die de noodzaak van een eigenlijke restauratie zoveel mogelijk moet voorkomen. Restauratie is immers een dure ingreep die steeds het gevaar inhoudt dat de betekeniswaarde van het monument wordt verminderd. Ze hoort dan ook een uitzonderingsmaatregel te zijn. Maar tevens moeten deze dringende werken zo worden uitgevoerd dat zij ook de aanloop kunnen zijn van een restauratie wanneer die onvermijdelijk is geworden.

De procedure betreffende de subsidiëring van dringende werken aan beschermde monumenten, vastgesteld bij ministeriële omzendbrieven d.d. 18 juli 1978 en 21 oktober 1980, heeft ongetwijfeld gunstige resultaten opgeleverd. Zij dient echter te worden aangepast aan de inmiddels gewijzigde administratieve structuren ingevolge de Staatshervorming.

De onderhavige spoedprocedure betreft de subsidies voor werken zoals vermeld in het Besluit van de Vlaamse Executieve d.d. 1 juli 1982 tot bepaling voor het Nederlands taalgebied van de verdeling der kosten voor werken aan beschermde monumenten, andere dan gebouwen bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën, bekrachtigd bij decreet van 17 november 1982, en het Besluit van de Vlaamse Executieve van 4 juli 1984 tot bepaling voor het Nederlands taalgebied van de verdeling der kosten voor werken aan beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën, bekrachtigd bij decreet van 30 oktober 1984.

De spoedprocedure dient de aanzet te zijn tot een grondig voorbereide geïntegreerde en globale restauratie. Een meervoudige toepassing van de spoedprocedure kan dan ook slechts aanvaard worden wanneer het gaat om werken die uitgevoerd worden aan afzonderlijke delen van een monument, die een eigen entiteit vormen (vb. : een begijnhof met een kerk en huizen, een boerderij met woonhuis, schuur en stal) of wanneer de werken van uiteenlopende aard zijn en het aangewezen is dat ze aan verschillende ter zake gespecialiseerde aannemers worden toevertrouwd (vb. dakwerken, zwambestrijding, stellingen) of wanneer de werken niet anders dan met inachtnaam van een tussenperiode kunnen uitgevoerd worden (grondverbeteringen, funderingen, stabilisering).

In geen enkel geval mag de meervoudige toepassing van de spoedprocedure voor gevolg hebben dat de geïntegreerde en globale aanpak van de restauratiewerken in het gedrang zou komen.

De subsidie van de Vlaamse Gemeenschap op de volgens deze procedure uit te voeren werken mag de 600 000 frank niet overschrijden (B.T.W. en algemene kosten niet inbegrepen).

Dit bedrag wordt echter vermeerderd met het bedrag dat overeenstemt met de prijsstijging van lonen en materialen, berekend volgens de herzieningsformule :

$$P = p \left(a \frac{s}{S} + b \frac{i}{I} + c \right)$$

waarvan $a = 0,80$ $b = 0,20$ en $c = 0,20$

Hierna volgen de nieuwe procedurevoorschriften die door de openbare besturen en door de privé-instellingen en -personen moeten nageleefd worden. De belangrijkste wijzigingen aan de tot hiertoe geldende procedure zijn :

- dat ook voor dringende werken voortaan een bestek moet worden gemaakt;
- dat de werken ook van definitieve aard mogen zijn;
- dat de prerestoratiewerken, die de eigenlijke restauratiewerken achteraf aanzienlijk kunnen vergemakkelijken, volgens dezelfde procedure kunnen gesubsidieerd worden.

De opdrachtgever (privé-eigenaar of opdrachtgevend bestuur) die van de spoedprocedure gebruik wenst te maken, richt een schriftelijke aanvraag daartoe tot de betrokken provinciale directie van de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu, Bestuur Monumenten en Landschappen.

Bij zijn aanvraag vermeldt hij de redenen waarop hij van de procedure wenst gebruik te maken en indien hij een ontwerper heeft aangesteld, de naam en het adres van de ontwerper.

Met het oog op een overleg wordt contact opgenomen met de opdrachtgever ten einde te onderzoeken of de aanvraag ontvankelijk kan verklaard worden en om te bespreken op welke wijze deze omzendbrief voor het betrokken monument het best kan worden toegepast, hoe de kostenverdeling, vastgesteld in de besluiten van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 en 4 juli 1984, moet worden toegepast, welke verbintenissen de eigenaar dient aan te gaan, welke werken mogen worden uitgevoerd en welke eventueel van definitieve aard kunnen zijn.

Het advies van de betrokken gemeente en provincie over de financiële weerslag van de werken wordt ingewonnen indien het monumenten betreft bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën. Dit advies dient binnen veertien dagen te worden uitgebracht.

Voor monumenten toebehorend aan privé-instellingen of particulieren dienen alle vereiste gegevens voor de verdeling der kosten, inzonderheid in verband met het statuut van privé-instellingen, de openstelling voor het publiek, de huurwaarde of het inkomen van de eigenaar en de in het besluit van 1 juli 1982 vermelde aan te gane verbintenissen, zo spoedig mogelijk te worden overgezonden aan het Hoofdbestuur van de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu, Bestuur Monumenten en Landschappen.

In uitzonderlijke gevallen, wanneer de aard en/of de omvang van de werken zulks verantwoordt, en wanneer de hoger vermelde subsidie van 600 000 frank niet volstaat, kan de Gemeenschapsminister bij gemotiveerde beslissing afwijken van dit bedrag, zonder dat het bedrag van de subsidie 2 000 000 frank overschrijdt. Dit bedrag wordt eveneens vermeerderd met een bedrag dat overeenstemt met de prijsstijging van lonen en materialen, berekend volgens de hoger vermelde herzieningsformule.

Bij de aanvraag moet de opdrachtgever een nota indienen waarin hij de programmatie van de nog verder uit te voeren restauratiewerken omschrijft, met inbegrip van een raming der kosten en een opgave van de financiële weerslag ervan voor de betrokken instanties.

Er wordt een verslag opgemaakt betreffende de aanvraag en zo die ontvankelijk wordt verklaard, worden de betrokken instanties hiervan in kennis gesteld. Zij ontvangen een afschrift van het verslag.

Indien de aanvraag ontvankelijk is verklaard, de kostenverdeling is vastgesteld en de aan te gane verbintenissen zijn afgesloten, wordt de procedure verder gezet door de A.T.D.

2. Bestek en plaatsbezoek

A.T.D. geeft binnen de veertien dagen nadat ze in het bezit is gesteld van de ontvankelijkheidsverklaring de nodige richtlijnen inzake technische en administratieve bepalingen die van toepassing zijn voor de uitwerking van het hoger vermeld programma.

Tenzij anders bepaald dienen de werken het voorwerp uit te maken van een openbare of beperkte aanbesteding en mag mits motivering in het bestek de termijn voor raadpleging worden ingekort wegens de hoogdringendheid.

Er kan hierbij opgelegd worden gebruik te maken van artikel 39, tweede lid, van het koninklijk besluit van 20 april 1977 betreffende de overheidsopdrachten. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid vooraf een bericht te plaatsen in het *Bulletin der Aanbestedingen* om aldus de aannemers te kennen die bekwaam zijn de opdracht uit te voeren. In het belang van de opdrachtgever en betoelagende

instanties is er geen reden zich niet te wenden tot al de gegadigden die interesse betoond hebben, tenzij er bijzondere redenen zijn om hen te weren.

Daarbuiten is de opdrachtgever vrij ook nog andere aannemers uit te nodigen.

Gelet op de korte uitvoeringstermijn en het beperkte bedrag kan aanvaard worden dat geen borgtocht gesteld wordt. De uitvoering van artikel 5 van het ministerieel besluit van 10 augustus 1977 dient uitdrukkelijk in het bestek bepaald te worden.

De offertes worden ingediend bij de opdrachtgever of bij de door hem aangestelde ontwerper, maar blijven gesloten tot op het ogenblik van een plaatsbezoek. Op dit plaatsbezoek worden de opdrachtgever of de door hem aangestelde ontwerper en de betrokken instanties uitgenodigd.

Tijdens dit plaatsbezoek worden de biedingen geopend en wordt door A.T.D. een proces-verbaal opgemaakt, behoudens indien een nader onderzoek aangewezen is.

In dit proces-verbaal wordt het volgende vastgesteld :

- a) het nazicht van de ingediende offertes;
- b) een advies betreffende de keuze van de aannemer en de toewijzing der werken;
- c) de bevestiging dat de uit te voeren werken beantwoorden aan het vooropgestelde programma;
- d) de werken die niet voorlopig maar definitief worden uitgevoerd.

Een afschrift van dit proces-verbaal, het bestek en de plannen wordt gezonden aan de betrokken instanties.

De opdrachtgever dient onmiddellijk over te gaan tot de toewijzing der werken en de kennisgeving aan de aannemer van de goedkeuring van zijn inschrijving.

3. Aanvang der werken

Samen met de kennisgeving van de toewijzing der werken aan de aannemer wordt het bevel van aanvang gegeven.

De aanvraag der werken dient vastgesteld op de vijftiende kalenderdag na voornoemde betekening.

In gevallen waarin de slechte bouwfysische toestand van het monument zulks vereist kan, mits grondige motivering door de opdrachtgever, deze termijn van vijftien kalenderdagen eventueel verkort worden.

Deze afwijking van de aannemingsvoorwaarden dient gemotiveerd in het bestek te worden opgenomen.

De uitvoeringstermijn mag in principe niet meer bedragen dan twintig werkdagen. Mits grondige motivering van de ontwerper kan deze termijn verlengd worden.

4. Vastlegging van de subsidie

Voor monumenten die toebehoren aan privé-instellingen of particulieren wordt het dossier voor de vastlegging van de kredieten in zeventien ingediend bij de A.T.D., voor de andere gevallen in drie exemplaren. Het dossier bevat :

1. De aanvraag om toelagen en de ontvankelijkverklaring.
2. De beschrijving der werken, bestek en plannen.
3. De lijst van de aangeschreven aannemers.
4. Een afschrift van het proces-verbaal opgemaakt tijdens het plaatsbezoek.
5. De toewijzingsbeslissing.
6. De aanvaarde bieding.
7. De bestelbrief, met verwijzing naar de kennisgeving van het besluit tot goedkeuring van de inschrijving door de opdrachtgever.

Voor de monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën, zal het dossier overgemaakt worden aan de Minister van Justitie om het besluit houdende machtiging tot uitvoering der werken aan de Koning voor te leggen en de opdrachtgever hiervan ter kennis te stellen.

5. Uitbetaling van de subsidie

De opdrachtgever stelt een datum vast voor de oplevering van de werken en nodigt ter gelegenheid van de oplevering de afgevaardigden uit van de betrokken instanties.

Het dossier met de aanvraag voor de uitbetaling van de subsidie wordt in zeventien ingediend bij de A.T.D.

De dossiers voor werken uitgevoerd door openbare besturen, en die wettelijk verplicht aan de bevoegde voogdijoverheid moeten worden voorgelegd, worden ingediend langs de gebruikelijke administratieve weg.

Tenzij anders bepaald in het bijzonder bestek wordt de subsidie aan de opdrachtgever uitgekeerd.

Delegatie van betaling kan evenwel toegestaan worden voor de opdrachten uitgevoerd door particulieren of privé-instellingen waar deze betalingsmodaliteit expliciet in het bijzonder bestek aangegeven staat. In deze gevallen worden de subsidies voor rekening van de opdrachtgevers rechtstreeks uitgekeerd aan de aannemer.

In alle andere gevallen worden de aanvragen tot betaling rechtstreeks ingediend bij de A.T.D. De aanvraag bevat volgende documenten :

- het bevel tot aanvang der werken;
- een afschrift van de beslissing waarbij een ontwerper wordt aangesteld met als opdracht een dossier op te maken voor de eigenlijke restauratie;
- het proces-verbaal van de oplevering;
- de vorderingsstaat en de factuur.

6. Bijzondere bepalingen

a) Terugvordering van de subsidie.

Gelet op het spoedeisend karakter van de in deze omzendbrief bedoelde werken wordt, voor zover de subsidie de 600 000 frank niet overtreft, geoordeeld dat er ernstige en buitengewone omstandigheden zijn die de verkrijger verhinderen de verbintenissen overeenkomstig artikel 18, a en b, van het besluit van de Vlaamse Executieve na te komen. Voor deze gevallen wordt dan ook afgezien van de invordering voorzien in vermeld artikel 18. De opdrachtgever dient onmiddellijk een ontwerper aan te stellen en binnen een termijn van één jaar een aanvang te maken met de definitieve restauratiewerken, zoniet is hij ertoe gehouden de ontvangen subsidie integraal terug te storten. Deze termijn kan door de Gemeenschapsminister worden verlengd op gemotiveerd verzoek van de opdrachtgever.

b) Definitieve werken.

In geval met de toegekende bedragen de aan het monument uit te voeren werken in hun totaliteit kunnen worden uitgevoerd, kan A.R.O.L. de opdrachtgever ontslaan van zijn verplichting een globale restauratie te laten uitvoeren en een ontwerper aan te stellen.

c) Voor gespecialiseerde werken uitgevoerd door het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium wordt onderhands gehandeld. De voorwaarden hiervoor worden door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap na overleg met het Koninklijk Instituut bepaald.

d) Indexatie van de maximum bedragen.

De waarden van S en I zoals bedoeld in punt 1 en punt b bedragen voor de toepassing van deze omzendbrief :

$$S = 550,237 \quad I = 3652$$

(waarde Cat. A december 1984)

e) Opheffing.

De omzendbrieven van 18 juli 1978, van 21 oktober 1980 en van 10 maart 1981 worden opgeheven.

f) Overgangsmaatregelen.

Deze omzendbrief is van toepassing voor de opdrachten waarvoor op datum van de inwerkingtreding de subsidies nog niet vastgelegd zijn.

Ik moge de Heer Gouverneur verzoeken de aandacht van de openbare besturen te vestigen op deze nieuwe regeling, deze ministeriële omzendbrief te publiceren in het bestuursmemoriaal en te willen waken voor een strikte naleving door de besturen die onder uw bevoegdheid ressorteren.

Brussel, 27 maart 1985.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,
G. GEENS

De Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve en Gemeenschapsminister van Cultuur,
K. POMA

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden,
M. GALLE

27 MAART 1985. — Omzendbrief betreffende de procedure voor subsidiëring van werken aan beschermde monumenten

Mijnheer de Gouverneur,

De hiernavolgende richtlijnen dienen gevolgd te worden door openbare besturen, privé-instellingen en particulieren die subsidies willen verkrijgen voor werken aan beschermde monumenten.

De te volgen procedure regelt de toepassing van :

— Het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 tot bepaling voor het Nederlandse taalgebied van de verdeling der kosten voor werken aan beschermde monumenten, andere dan gebouwen bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën. (Bekrachtigd bij decreet van 17 november 1982).

— Het besluit van de Vlaamse Executieve van 4 juli 1984 tot bepaling voor het Nederlandse taalgebied van de verdeling der kosten voor werken aan beschermde monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën. (Bekrachtigd bij decreet van 30 oktober 1984).

In het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is inzake monumentenzorg het beleid, dat inzonderheid betrekking heeft op het bepalen van de noden, het vastleggen van de doelstellingen en de prioriteiten in functie van de budgettaire mogelijkheden, een aangelegenheid van de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu — Bestuur Monumenten en Landschappen (A.R.O.L.).

Deze beleidsopdracht is van toepassing van het begin van de procedure tot het einde der werken.

De Algemene Technische Diensten (A.T.D.) zijn bevoegd voor de administratieve en technische bepalingen, het nazicht van de aanbestedingsdossiers, de vastlegging der subsidies, de controle en opvolging van de werken op administratief en technisch vlak evenals de uitbetaling der toegezegde toelagen.

1. Voorontwerpfase :

De aanvragen voor de subsidiëring van werken aan beschermde monumenten worden gericht aan A.R.O.L.

Ingevolge deze aanvraag wordt een overleg georganiseerd ten einde te onderzoeken wat er dient gerestaureerd te worden, hoe dit dient te gebeuren en wanneer.

Tijdens het overleg worden de nodige praktische instructies gegeven onder meer in verband met de toepassing van de besluiten van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982 en 4 juli 1984 voor : de kostenverdeling, de aan te gane verbintenissen en de in te dienen documenten, het bepalen van de subsidieerbare en niet-subsidieerbare posten, eventueel het bepalen van de maximumwaarde van de subsidieerbare uitgaven.

Er wordt bepaald voor welke posten vóór de definitieve uitvoering door de aannemer bescheiden, modellen en monsters ter goedkeuring zullen moeten worden voorgelegd.

Het advies wordt ingewonnen van de betrokken gemeente en provincie over de financiële weerslag van de werken indien het monumenten betreft bestemd voor erkende erediensten, seminaries en pastorieën.

De nodige instructies voor het opmaken van de administratieve en technische bepalingen van het bestek worden gegeven.

Een rapport over de stabiliteits- en bouwfysische aspecten wordt opgemaakt.

Indien de toestand of de belangrijkheid van het monument zulks vereisen zal een prerestauratie worden uitgevoerd waarin alle elementen worden onderzocht die vereist zijn voor het opmaken van een definitief dossier.

Voor de financiering van de prestatuuratie wordt verwezen naar de omzendbrief die de « Spoedprocedure voor werken aan beschermde monumenten » regelt.

Het voorontwerpdossier wordt door openbare besturen langs de gebruikelijke administratieve weg in twee exemplaren en door privé-instellingen en particulieren in vier exemplaren overgemaakt aan A.R.O.L.

Voor werken aan monumenten bestemd voor een erkende eredienst zend de Gouverneur een exemplaar van het voorontwerp voor kennisgeving aan de Minister van Justitie.

Voor werken ondernomen door privé-instellingen of particulieren wordt een exemplaar voor kennisgeving gezonden aan de betrokken gemeente en provincie.

Het dossier omvat :

1. De aanvraag voor de subsidie;
2. Voor werken aan monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën of voor werken aan monumenten die toebehoren aan privé-instellingen en particulieren, hun akkoord om het eigen aandeel in de kosten te dragen;
3. Voor privé-instellingen of particulieren daarenboven de door hen ondertekende verbintenissen en vereiste documenten voortvloeiende uit de bepalingen van de artikelen 11 tot en met 16 en artikel 18 van het besluit van de Vlaamse Executieve van 1 juli 1982;

4. Het voorontwerp bestaande uit :

- 1° historische nota;
- 2° fotografische en iconografische documentatie;
- 3° opmetingsplannen van de bestaande toestand;
- 4° diagnosesnota;
- 5° bouwprogramma;
- 6° verantwoordingsnota betreffende restauratieopties;
- 7° voorlopige beschrijving der werken;
- 8° voorlopige raming en meetstaat. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen subsidieerbare en niet-subsidieerbare posten, in afzonderlijke kolommen.

Indien het voorontwerp voor goedkeuring in aanmerking komt stelt de bevoegde gemeenschapsminister de kostenverdeling vast en keurt de aan te gane verbintenissen en voor te leggen documenten goed en verleent de principiële belofte van toelage.

Voor wat de monumenten betreft bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën blijven, ingeval zou blijken dat de middelen van de kerkfabriek ontoereikend zijn, onverminderd de bepalingen van kracht van het keizerlijk decreet op de kerkfabrieken van 30 december 1809.

Wanneer de principiële belofte van toelage is verleend worden de betrokken instanties hiervan in kennis gesteld. De opdrachtgever dient vervolgens het ontwerp op te maken.

2. Ontwerpfase :

Het ontwerp wordt door openbare besturen langs de gebruikelijke administratieve weg in twee exemplaren bestemd voor A.T.D. en door privé-instellingen of particulieren in vier exemplaren overgemaakt aan A.T.D.

Het ontwerpdossier omvat :

1. Een afschrift van de principiële belofte tot toekenning van subsidie;
2. De administratieve en technische bepalingen;
3. De bestekken en uitvoeringsplannen;
4. De definitieve postgewijze raming en meetstaat. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de subsidieerbare en niet-subsidieerbare posten in afzonderlijke kolommen.

Wanneer het ontwerp in orde wordt bevonden, wordt het aan de bevoegde gemeenschapsminister voor goedkeuring voorgelegd.

Voor werken ondernomen door privé-instellingen of particulieren wordt een exemplaar voor kennisgeving gezonden aan de betrokken gemeente en provincie.

Indien het ontwerp-dossier nog dient aangepast te worden kan in de goedkeuringsbrief vermeld worden dat vooraleer de aanbesteding uitgeschreven wordt, het dossier dient geïseerd door de bevoegde provinciale inspecteur van A.R.O.L.

De goedkeuringsbrief vermeldt de periode waarin de aanbesteding moet plaatsvinden en de plaats voor de opening der biedingen. Voor monumenten toebehorend aan privé-instellingen of particulieren kan de opening der biedingen gehouden worden in de betrokken provinciale directies van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Voor alle andere gevallen kan dit gebeuren in de zetel van het provinciebestuur.

Voor werken aan monumenten bestemd voor een erkende eredienst wordt een exemplaar van het goedgekeurde ontwerp voor kennisgeving aan de Minister van Justitie gezonden.

3. Uitvoering der werken :

a. Aanbesteding :

Het aanbestedingsdossier wordt door de openbare besturen langs de gebruikelijke administratieve weg en door de privé-instellingen of particulieren rechtstreeks ingediend bij A.T.D.

Het aanbestedingsdossier dat wordt overgemaakt, dient als volgt te worden samengesteld :

A. Werken uitgevoerd door openbare besturen :

a) onder een afzonderlijke band : de originele inschrijvingsbiljetten, met opmeting, van alle ingediende biedingen;

b) onder een afzonderlijke band : een afschrift van volgende documenten :

- goedgekeurde inschrijving met bijlagen;
- bestek met opmetingsstaat en plannen die als basis hebben gediend voor de aanbesteding;
- het proces-verbaal van opening der inschrijvingen (de raming dient vermeld te worden in het proces-verbaal);
- verslag van de ontwerper;
- met redenen omklede beslissing van het opdrachtgevend bestuur waarbij de aannemers wordt aangewezen; hierbij dienen te worden gevoegd, bij niet toewijzing aan de laagste inschrijver, alle stukken die de beslissing staven en tevens de afschriften der biedingen van de aannemer(s) die geweerd werd(en); eventueel wordt ook een vergelijkende tabel van eenheidsprijzen bijgevoegd;

c) onder een afzonderlijke band : alle documenten zoals onder b, doch bij het bestek en de opmetingsstaat hoeven in deze band geen plannen te worden gevoegd;

d) onder een afzonderlijke band het bestek met opmetingsstaat en plannen die als basis hebben gediend voor de aanbesteding, een exemplaar van het proces-verbaal van opening der inschrijvingen, een exemplaar van het verslag van de ontwerper en een afschrift van de goedgekeurde inschrijving met bijlagen;

e) het Provinciebestuur zal deze vier banden overmaken aan A.T.D. samen met twee exemplaren van het verslag van de Provinciale Technische Dienst betreffende de aanbesteding.

B. Werken uitgevoerd door privé-instellingen of particulieren :

- a) idem als onder A, a;
- b) idem als onder A, b, doch in drievoud;
- c) idem als onder A, c, doch in drievoud;
- d) idem als onder A, d.

Een exemplaar van de bundels onder b en c worden overgemaakt aan het betrokken provinciebestuur en het betrokken gemeentebestuur.

Na nazicht van de aanbesteding, wordt de subsidie definitief toegekend door de bevoegde Gemeenschapsminister. Deze toekenning wordt voor openbare besturen langs de hiërarchische weg en voor werken aan privé-instellingen en particulieren rechtstreeks aan de opdrachtgever betekend.

De opdrachtgever stelt A.T.D. in kennis van de datum van het begin der werken die hem aan de betrokken instanties mededeelt.

Voor de monumenten bestemd voor een erkende eredienst, seminaries en pastorieën, zal de vastlegging van de subsidies gemeld worden aan de Minister van Justitie ten einde deze toe te laten het besluit van machtiging tot uitvoering der werken aan de Koning voor te dragen.

b. Uitvoering, werfvergaderingen, opleveringen :

De opdrachtgever bepaalt in overleg met A.T.D. de data van de werfvergaderingen en opleveringen, die deze data mededeelt aan de betrokken instanties.

Te allen tijde kan op verzoek van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap tot een actualisering van een restauratiewerk worden overgegaan, inzonderheid met het oog op de herprogrammatie van de budgettaire middelen.

c. De uitbetaling van de subsidies :

Tenzij anders bepaald in het bijzonder bestek, wordt de subsidie aan de opdrachtgever uitgekeerd.

Delegatie van betaling kan evenwel toegestaan worden voor de opdrachten uitgevoerd door particulieren of privé-instellingen waar deze betalingsmodaliteit expliciet in het bijzonder bestek aangegeven staat.

In deze gevallen worden de subsidies, voor rekening van de opdrachtgever, rechtstreeks uitgekeerd aan de aannemer.

De uitbetalingsaanvragen worden in hetzelfde aantal exemplaren als de aanbesteding ingediend. De uitbetalingen gebeuren aan de hand van facturen opgemaakt op basis van de vorderingsstaten.

Bij de eerste vorderingsstaat dient men de aanvraag in tot uitbetaling van de helft van de tussenkomst in de algemene kosten (7 pct. van de subsidieerbare uitgaven). Het saldo van dit bedrag wordt uitbetaald bij de eindafrekening.

Deze regeling is eveneens van kracht voor privé-instellingen en particulieren.

4. Bijzondere gevallen :

Voor gespecialiseerde werken uitgevoerd door het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium wordt onderhands gehandeld.

De voorwaarden hiervoor worden door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap na overleg met de het Koninklijk Instituut bepaald.

Deze regeling heft, met uitzondering van de spoedprocedure zoals bepaald in de omzendbrief ML/2, alle bestaande omzendbrieven op voor subsidies voor werken aan beschermde monumenten.

5. Overgangsmaatregelen :

Deze omzendbrief is van toepassing voor de opdrachten waarvoor op datum van de inwerkingtreding nog geen aanbesteding heeft plaatsgevonden.

Ik moge U, Mijnheer de Gouverneur, verzoeken de aandacht van openbare besturen te vestigen op deze nieuwe regeling, deze ministeriële omzendbrief te publiceren in het bestuursmemoriaal, en te willen waken voor een strikte naleving door de besturen die onder uw bevoegdheid ressorteren.

Brussel, 27 maart 1985.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,

G. GEENS

De Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve en Gemeenschapsminister van Cultuur,

K. POMA

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden,

M. GALLE